

INTERNATIONELL EKONOMI

Tentamen 17.12.2013

Examinator: Jonas Lagerström**Tillåtna hjälpmedel: Miniräknare och lexikon****För godkänt krävs minst 25 poäng. Lycka till!****Skrivtid: 8:30–12:30****UPPGIFT 1 (10 poäng)****Under din livstid har globaliseringen förändrat världen. Att veta varför handel uppstår och hur globaliseringen påverkar livet i olika länder är centralt för att förstå samtiden.**

- a) Vad menas med *fattigdomsskapande tillväxt* (eng. *immiserizing growth*)? Illustrera fenomenet med hjälp av produktionsmöjlighetskurvan och indifferenskurvor. (4p)

- b) Vad är NAFTA och hur har NAFTA påverkat handeln och välfärden i berörda länder enligt ekonomiska empiriska studier? (3p)

- c) Förklara begreppet inombranschhandel (*IIT*). Redogör kortfattat vad denna typ av handel beror på och berätta hur stor del av Finlands internationella handel i en viss vara som ungefär utgörs av inombranschhandel. (3p)

UPPGIFT 2 (10 poäng)

Jordbrukare i Finland är hårt pressade av importen av billig utländsk mat och kräver därför att importen begränsas. Som nyanställd nationalekonom vid *Jord- och skogsbruksministeriet* i Helsingfors ska du nu ge dina första ekonomiska råd till ministern.

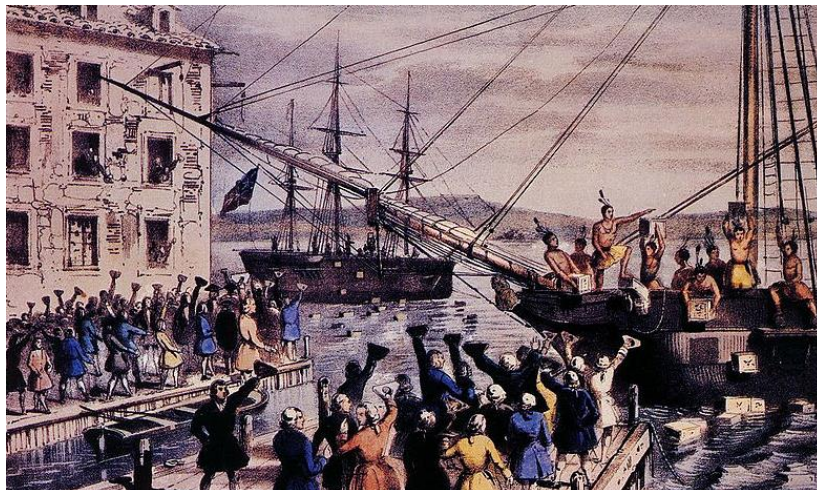
- a) Den inhemska efterfrågan på smör ges av $Q_D = 40\,000 - 500P$, där Q är mängden (i kartonger) och P är priset per kartong (i euro). Utbudskurvan från de finska jordbrukarna ges av $P = 8 + 0.001Q_S$. Priset i omvärlden är 21 euro per kartong. De finska jordbrukarna kräver nu att importen av smör halveras genom en importkvot. Visa för ministern hur reformen kommer att påverka konsumentöverskottet respektive producentöverskottet. Hur stora blir dödviktskostnaderna? Redovisa dina beräkningar och illustrera din lösning. Du kan anta att Finland är ett litet land. (5p)

b) Vad är CAP? (2p)

c) Ministern säger att jordbrukslobbyn har motiverat handelshindren med hänvisning till det så kallade *barndomsargumentet*. Förklara för ministern vad begreppet innebär och vilka tre kritiska invändningar som kan riktas mot förslaget. (3p)

UPPGIFT 3 (10 poäng)

Boston år 1773: Amerikanska patrioter gör uppror mot en tariff på import av te och lägger därmed grunden till den amerikanska revolutionen och USA:s självständighet 1776.

- a) Vilka grafiskt hur en tariff på import av te kan förväntas påverka aktörerna på marknaden för te: Hur påverkas producenter, konsumenter och skatteintäkterna i landet som inför tariffen? Kan landet som inför tariffen totalt sett vinna på reformen? Anta att landet som inför tariffen importerar en väsentlig del av mängden te på världsmarknaden och att det inte finns några externaliteter. (3p)

- b) Händelserna i Boston påverkade priset på te i världen. År 1773 var Kina en stor exportör av te. Visa med hjälp av produktionsmöjlighetskurvan och indifferenskurvor hur tariffen i Amerika påverkar produktionsmönstret, konsumtionsmönstret, importen och nyttonivån i Kina. (4p)

- c) Vad visar en indifferenskurva och varför tror vi att kurvan är buktad in mot origo? (3p)

UPPGIFT 4 (10 poäng)

Förra veckan beslutade världens länder att minska sina icke-tariffära handelshinder, vilket beräknas höja inkomsterna i världen med nästan 1000 miljarder euro.

- a) Ge tre exempel på icke-tariffära handelshinder. (3p)
- b) Vissa miljöorganisationer har dock protesterat mot den ökade globaliseringen. De menar att handel leder till större produktion men därmed också till ökade miljöproblem i världen. Redogör för den så kallade *sammansättningseffekten* (eng. *composition effect*), *storleks-effekten* och *inkomsteffekten* och förklara med hjälp av Heckscher-Ohlins handelsteori varför sammansättningseffekten *i sig* gör att vissa utsläpp i Finland *ökar* på grund av globaliseringen. (3p)

- c) Trots att frihandel leder till ökad nyttonivå i alla länder finns det tydliga förlorare *inom* varje land. Förklara med hjälp av Heckscher-Ohlins handelsmodell och SS-teoremet hur ökad frihandel troligen påverkar köpkraften för den lågutbildade arbetskraften i Bangladesh på lång sikt. Motivera ditt svar tydligt. (4p)

UPPGIFT 5 (10 poäng)

- a) Vilka tre faktorer är enligt gravitationsmodellen centrala för att förutspå hur mycket två länder handlar med varandra? Redogör kort för modellen. (4p)

- b) Du ska nu analysera handeln i en vara mellan EU och övriga världen. Anta att den inhemska efterfrågan på varan i EU ges av uttrycket $Q_D = 40\,000 - 500P$ och det inhemska utbudet är $Q_S = 1\,000P - 8000$. I omvärlden är den inhemska efterfrågan $Q_D = 6\,000 - 100P$ och deras utbud $Q_S = -2\,000 + 400P$. EU beslutar sig nu för att införa en 8 euros tariff på varje enhet som importeras och hänvisar till att det finns positiva externaliteter av att producera varan i EU. Hur stor extern effekt måste varje enhet ge upphov till för att tariffen ska gynna EU? (6p)

